

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

Participative Administration Affecting Effectiveness of Academic Affairs Administration of Schools under Udon thani Primary Educational Service Area Office 3

ไชยา หานุกาพ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์³
Chaiya Hanupap¹ Asst. Prof. Dr.Ploenpit Thummarat² Asst. Prof. Dr.Vijittra Vonganusit³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 2) เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนและ 5) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 344 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 103 คน และครูผู้สอนจำนวน 241 คน จากจำนวน 103 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที ชนิด สถิติทดสอบเอฟ แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³Course teacher in Master of research of Curriculum and Instruction and Doctor of Philosophy Program in research of Curriculum and Instruction Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ไชยา หานุกาพ, chaiyatopak@gmail.com

รับเมื่อ 2 มีนาคม 2564 แก้ไข 25 เมษายน 2564 ตอรับ 27 เมษายน 2564

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยทั้ง 4 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน (X_2) ด้านการตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) ด้านการไว้วางใจกัน (X_4) และด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X_3)

7. แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) Examine the level of participative administration and effectiveness of academic affairs administration of schools under Udonthani primary educational service area office 3 2) Compare participative administration and effectiveness of academic affairs administration of schools as perceived by school administrators and teachers with different working position, school sizes, and work experience. 3) Study the relationship between the participative administration and effectiveness of academic affairs administration of schools. 4) Study the predictive power of participative administration and effectiveness of academic affairs administration of schools. 5) The development of participative administration and effectiveness of academic affairs administration of schools. The samples consisted of a total of 344 participants including 103 school administrators and 241 teachers in schools under the office of Udonthani primary service area 3 in the 2020 academic year. The instrument for data collection was a set of questionnaires concerning school administrative factors and school education management. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t – test (Independent Samples), F – test (One – Way ANOVA), Pearson Product–Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. Participative administration, as a whole and each aspect were at a high level
2. The effectiveness of academic affairs administration of schools, as a whole and each aspect was at a high level.
3. Participative administration as perceived by school administrators and teachers with different working position as a whole were different at a statistical significance of the .01 level, as perceived by school sizes as a whole were different at a statistical significance of the .05 level and as perceived by work experience as a whole were not different.
4. The effectiveness of school academic affairs administration as perceived by school administrators and teachers from different school sizes and work experience, differed at the .01 level of significance overall. The overall

opinions of participants, classified by school sizes, were different at the .05 level of significance, whereas there were not different in terms of work experience overall and in each aspect

5. Participative administration and effectiveness of academic affairs administration of schools., as a whole had a positive relationship at the statistical significance of the .01 level.

6. Participative administration comprised four aspects which were able to predict the effectiveness of school education management at the statistical significance of the .01 level. The said factors comprised four factors: commitment (X_2), setting the goals and objectives together (X_1), trust (X_4) and independence of job responsibilities (X_3)

7. The guidelines for developing Participative administration affecting effectiveness of academic affairs administration of schools involved four aspects: Setting the goals and objectives together, Commitment, Independence of job responsibilities and trust

Keywords: Participative Administration, Effectiveness of Academic Affairs Administration of Schools

ภูมิหลัง

การบริหารให้เกิดประสิทธิผลได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิผลงานวิชาการ โดยการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยการร่วมมือร่วมใจในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สำเร็จดังเป้าหมายที่ตั้งไว้ กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง จากการเปลี่ยนแปลงของการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวซึ่งเป็นการกระจายอำนาจ การจัดการจัดการศึกษา ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศไทย จึงมีแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานระดับปฏิบัติมีอำนาจในการตัดสินใจและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ทรัพยากรบุคคลของชาติ มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรมทั้งการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขต่อไป การกระจายอำนาจในทางการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางไปยังสถานศึกษา และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้มีอิสระในการบริหารจัดการ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การกระบวนการพัฒนาตนเองตามธรรมชาติของผู้เรียนและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ครบทุกด้าน การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี หากเปรียบงานแผนงานเป็นสมอง เป็นแผนที่เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกไม่ไต่การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไร ดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ การบริหารงานวิชาการจะเกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตามการดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

จากเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะของ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สนใจที่จะศึกษาการปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทางการศึกษา อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเกิดประสิทธิผลกับ ผู้เรียน และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ชุมชน และการพัฒนาประเทศต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. การบริหารแบบมีส่วนร่วมใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
7. แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

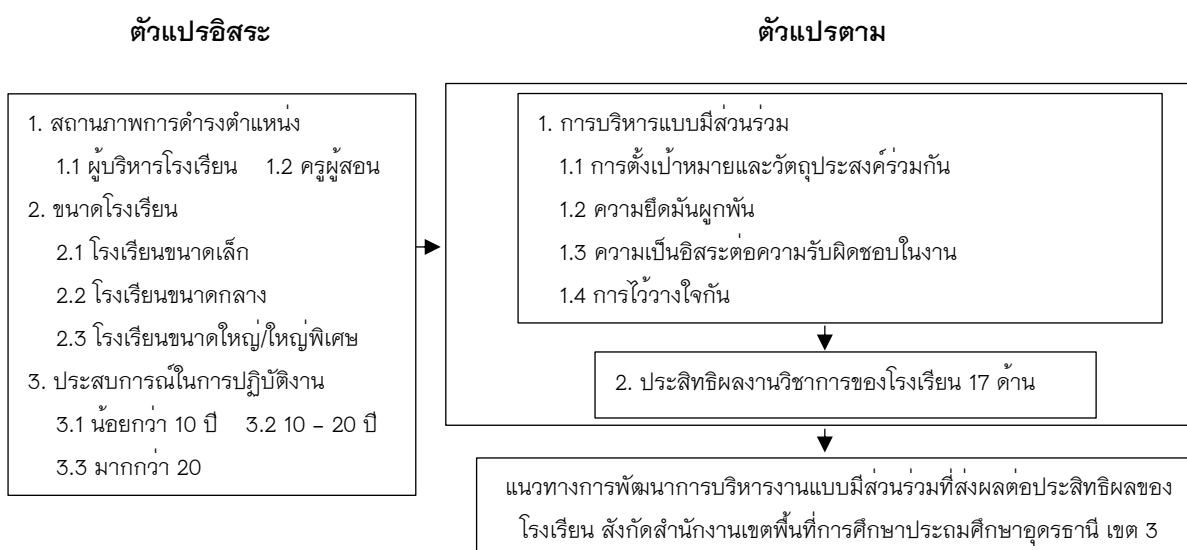
1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 2,120 คน จำแนกผู้บริหาร จำนวน 203 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,917 คน คิดเป็นรายสถานศึกษา จำนวน 203 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 344 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 103 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 241 คน จาก 203 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งมีทั้งหมด 17 ด้าน มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 344 เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้สถานภาพการดำรงตำแหน่งคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ใช้สถิติทดสอบที (t - test) ชนิด Independent Samples สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe - Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม สมมติฐานข้อ 5 ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และสมมติฐานข้อ 6 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตาม

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยทั้ง 4 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน (X_2) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) ด้านการไว้วางใจกัน (X_4) และด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X_3) มีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 70.80

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.878 + 0.237 X_2 + 0.235 X_1 + 0.191 X_4 + 0.135 X_3$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.288 ZX_2 + 0.267 ZX_1 + 0.232 ZX_4 + 0.155 ZX_3$$

7. แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การที่บุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหาร มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ได้ให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ขึ้นใช้เอง ก็คือสามารถทราบและสนองความต้องการความถนัด และความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคภูมิ ทองลาด (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ สุรีย์พร พากพันธ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการร่วมกันตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ได้ร่วมกันกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำให้ โดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน ในองค์กร ให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทวพร ขำเมธา (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มสระยายโสม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสพพชรบุรี เขต 2 พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามที่ตำแหน่งการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และผลการวิจัยของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ขนาดใหญ่ มีการทำงานหลายด้านร่วมกันจึงมีการไว้วางใจกันเพื่อสร้างองค์กรให้มีภูมิคุ้มกัน การให้ความไว้วางใจ เหมือนกับการให้อำนาจในการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชตา แดงสุวรรณ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมี ส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสพพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่า ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหาร แบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ ต่อการบริหารหน่วยงาน โดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมและ ตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ ไชยา ภาวะบุตร (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2564) ได้เสนอว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้นเป็นการมองภาพรวม และเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการกระทำหรือผลงานนั้นต้องมาจากการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนได้ร่วมคิด และร่วมกันตั้งเป้าหมาย โดยไม่คิดคนเดียว ดูทุกอย่างให้รอบคอบและรอบด้าน และที่สำคัญ เป้าหมายนั้นต้องเหมาะสมกับบริบทขององค์กร ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ศรีวิมล ศรีหิรัญ (สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2564) ได้เสนอว่า ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยการบริหารที่สำคัญในการพัฒนา

ซึ่งสิ่งนี้เป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษา การที่ได้ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการหาแนวทางในการพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิผล การทำงานร่วมกันของทุกคนในองค์กรจึงต้องให้ความสำคัญทุกคนร่วมรับรู้ ร่วมกันพัฒนา ร่วมกันตั้งเป้าหมายร่วมกันพัฒนา ร่วมกันแก้ปัญหาทุกขั้นตอนของการดำเนินงานวิชาการทุกคนต้องมีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน ขวลิต นามโยธา (สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2564) ได้เสนอว่า ผู้บริหารนั้นถือได้เสียว่าเป็นฟันเฟืองตัวหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในโรงเรียน ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนเรื่องนโยบาย และหลักการต่าง ๆ จึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหาร ส่วนเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะของผู้เรียนคนที่ใกล้ชิดกว่าก็ย่อมเป็นครูผู้สอน ดังนั้นแล้วความคิดเห็นในส่วนนี้จึงแตกต่างกัน ศรีนวล ศรีหรั่ง (สัมภาษณ์ 11 มกราคม 2564) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษานั้นเป็นหน้าที่ที่สำคัญของโรงเรียน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน และบทบาทอันสำคัญจึงเป็นบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา กำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ในส่วนของครูผู้สอนนั้นมีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน และอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดไว้

4.2 ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวม ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระบบการบริหารจัดการจากผู้บริหารโรงเรียนที่ดี และมีสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยทางการบริหารที่พร้อมสำหรับบริหารจัดการจัดการศึกษา ทั้งยังมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีการจัดระบบการแนะแนวนักเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนของผู้เรียน รวมถึงความพึงพอใจของครูจากผลตอบแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคภูมิ ทองลาด (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.3 ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ดำเนินกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลสิริ มังธานี (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวม (X_1) กับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน (Y_1) โดยรวมพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .762 ส่วนปัจจัยทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน และประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ทั้ง 17 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน นั้นมีความสัมพันธ์กันทางบวก เพราะปัจจัยทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ โดยทั้ง 4 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน (X_2) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) ด้านการไว้วางใจกัน (X_4) และด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X_3) มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 70.80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ โศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ได้ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านการไว้วางใจกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 58.10 เปอร์เซนต์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีจำนวน 4 ด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านความยึดมั่นผูกพัน ซึ่ง ความยึดมั่นผูกพัน หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหาร มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร มีเจตคติที่ดีต่อองค์กรโดยยอมรับค่านิยมเป้าหมายขององค์กร มีความยินดีที่จะใช้สติปัญญา ของตนเพื่ออุทิศพลังกายพลังใจเพื่อผลักดันให้งานของตนเองและองค์กรประสบความสำเร็จ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดเพื่อส่งผลถึงประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านความยึดมั่นผูกพัน

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และด้านการไว้วางใจกัน ตามลำดับ ในการบริหารงานควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมทักษะการพัฒนาปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

ควรนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีวรรณ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กาญจนา เจือบุญ. (2557). การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- จิราภรณ์ เพชรทัต. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกษกาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยศิลปากร.
- ทับทิม แสงอินทร. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิมลสิริ มังธานี. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โคภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ กค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชตา แดงสุวรรณ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุรีย์พร ปากพื้น. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. 1(3), 27 - 40